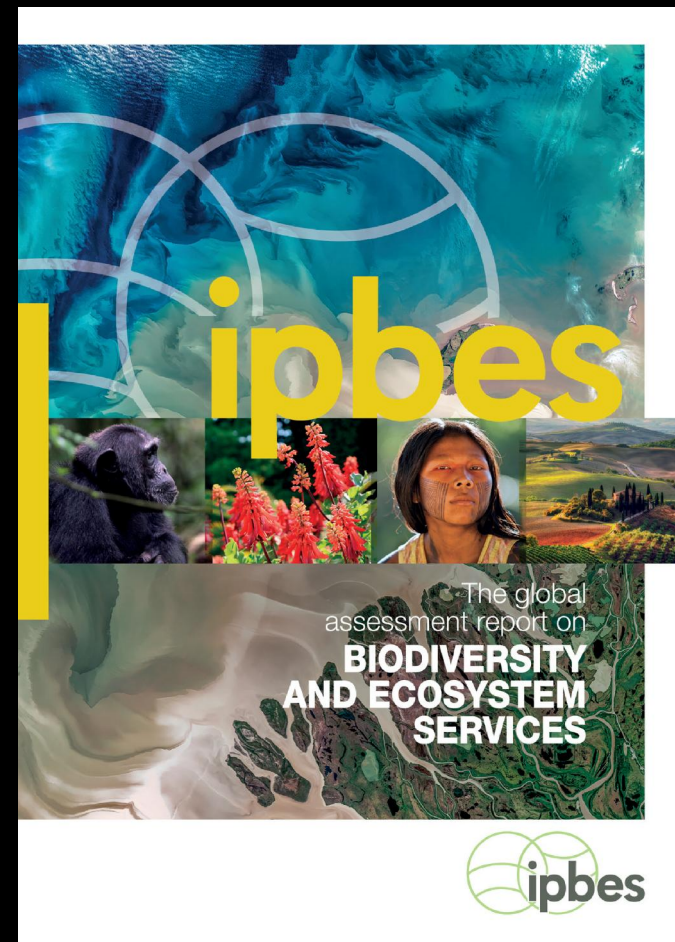
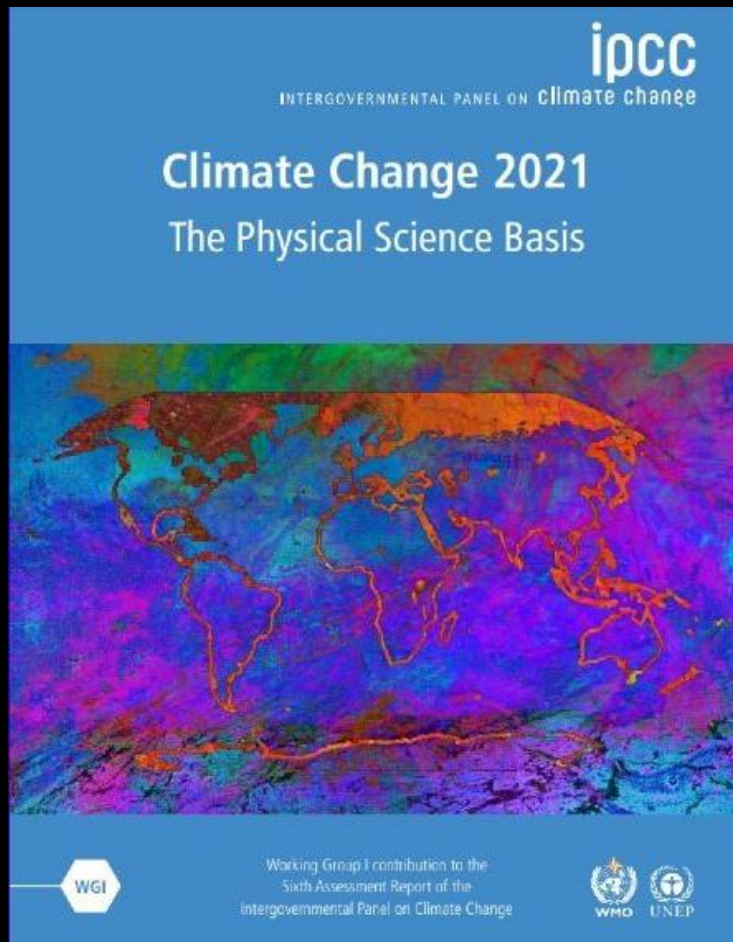

GREECE'S RECOVERY & RESILIENCE PLAN WILL THE RECOVERY BE GREEN?

THE BAR FOR THE GREEN TRANSITION IS HIGH

THE GREEK NRRP

- Social engagement deficit
- **Green** investments & measures
 - No fossil fuels (in grants component)
 - No waste incineration
 - Important biodiversity investments
- **Grey** investments & concerns
 - ! Dams
 - ! Carbon capture & storage
 - ! Does not go beyond NECP
 - ! Loans component of the NRRP

“Next Generation EU”

Ελλάδα 2.0

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Αναλυτική Περιγραφή Δράσεων

Ημερομηνία: 02.04.2021

POLICY PERPLEXITY OF THE **GREEN** TRANSITION

High carbon footprint policies:

- Spatial planning
- Construction sector
- Unplanned settlements
- Unplanned industrial sites
- Economic policies & investment laws
- Crippled environmental checks system
- Energy sector dependence on fossil fuels

CHALLENGE: GOVERNANCE OF THE GREEN TRANSITION

- Accentuate climate transition risks
- Missed green opportunities
- “Low quality non-codified” environmental law
- Poor implementation of Natura 2000
- Extensive environmental law violations
- Lack of decision support tools
- Absence of green incentives
- Grey public investments policies

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΑΛΟΓΟ
ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΣΤΟ «ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ»

Φάση: Ενδίαμεση έκθεση
Ημερομηνία: 24 Αυγούστου 2020

ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Το παρόν κείμενο αποτελεί συμβολή της περιβαλλοντικής οργάνωσης WWF Ελλάς στη διαδικασία διαμόρφωσης του Σχεδίου Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία, με βάση την ενδίαμεση έκθεση που δημοσιοποιήθηκε στις 3 Αυγούστου 2020.¹

Ο μετασχηματισμός των οικονομιών προς την κατεύθυνση της μείωσης του οικολογικού αποτυπώματος είναι από τα κομβικά διεθνή αναπτυξιακά προτάγματα για τα επόμενα χρόνια. Οι στόχοι της απανθρακοποίησης, της μείωσης του υλικού αποτυπώματος μέσω παραγωγικών μοντέλων κυκλικής οικονομίας και προστασίας της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων ανοίγουν έναν νέο αναπτυξιακό κύκλο στη διεθνή οικονομία.² Ταυτόχρονα οι κίνδυνοι που συνδέονται με την ευρύτερη περιβαλλοντική κρίση (κλιματική κρίση, απώλεια οικοσυστημάτων και βιοποικιλότητας, κρίση βιωσιμότητας φυσικών πόρων) απειλούν ευθέως την παγκόσμια ανάπτυξη και ευημερία. Από την απειλή αυτή δεν εξαιρείται φυσικά η ελληνική οικονομία και κοινωνία.

Μια σύγχρονη αναπτυξιακή στρατηγική δεν μπορεί να περιορίζεται σε μια στενή αντίληψη της ανάπτυξης (ως «μεγέθυνση του ΑΕΠ»), αλλά οφείλει να αναγνωρίζει τις πολυεπίπεδες διαστάσεις της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, στο ευρύτερο πλαίσιο της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας που πλανήτης και της εγχώριας οικονομίας.³

Αν και η ενδίαμεση έκθεση αναφέρει πως «η επίτευξη των [...] στόχων [κλίματος, βιοποικιλότητας, κυκλικής οικονομίας] απαιτεί *βαθιά αναμόρφωση των υφιστάμενων στρατηγικών και πολιτικών* τόσο στον τομέα της ενέργειας, *όσο και σε πολλούς άλλους τομείς της οικονομίας*» (κεφ. 2.1),⁴ εντούτοις αυτές οι διαστάσεις ουσιαστικά απουσιάζουν από τους υπόλοιπους μεταρρυθμιστικούς άξονες του κειμένου.

Δεν είναι τυχαίο πως οι έξι στις δέκα απειλές που εντοπίζει το Global Risk Report του World Economic Forum συνδέονται άμεσα με την περιβαλλοντική κρίση.⁵ Επιπλέον, αποτελεί κοινό τόπο στη διεθνή ατζέντα ότι η ανάκαμψη από την οικονομική κρίση που έχει προκαλέσει η πανδημία που βρίσκεται σε εξέλιξη οφείλει να είναι «πράσινη», επισχώνοντας τον μετασχηματισμό του κυρίαρχου παραγωγικού μοντέλου προς την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.⁶

¹ <https://government.gov.gr/schedio-anaptixis-gia-in-elliniki-ekonomia-endiamesi-ekthesi/>
² FTSE Russell (2018), *Investing in the global green economy: Busting common myths*.
³ Siglitz J, Sen A, Floussi JP (2009), Report of the Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress (COMEPSP).
⁴ World Economic Forum 2007-2020: Global risk reports. <http://reports.weforum.org/global-risks-report-2020/sharable-infographics/>
⁵ a) IMF (2020), Greening the recovery. IMF Special Series on Fiscal Policies to Respond to COVID-19. <https://www.imf.org/~media/Files/Publications/covid19-special-note/en-special-series-on-covid-19-greening-the-recovery.aspx>. b) OECD (2020), Building back better: A sustainable, resilient recovery after COVID-19. OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19). <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/building-back-better-a-sustainable-resilient-recovery-after-covid-19-52b68995/>

Αποστολή του WWF είναι να συμβάλει στην υπεράσπιση του φυσικού περιβάλλοντος και να υλοποιήσει μέγιστο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό όφελος, προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα, διασφαλίζοντας τη βιώσιμη χρήση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων, και προωθώντας τη μείωση της ρύπανσης και της απώλειας καταναλωτών.

<https://www.wwf.gr/>

WWF Ελλάς, Λεωφόρος 21, Αθήνα 11743

Κοινωνική Ευθύνη, Προσέλευση Ταχυδρομείου, WWF Ελλάς
Μεταφρασμένο από τα Αγγλικά, WWF Europe translated from the English WWF
and WWF Funds. Translated into Greek by WWF Greece.

CHALLENGE: NRRP GOVERNANCE

- Monitoring of climate spending
- Serious & transparent DNHS screening
- Social engagement
- Public accountability

Green 10

Good governance of the EU's national recovery and resilience plans

The EU's Recovery and Resilience Fund is a historic opportunity for Europe to start building a robust environmental governance system that can guarantee policy coherence, true progress towards sustainability and health, and meaningful public engagement.

As the majority of national recovery and resilience plans are currently in the approval stage by the European Commission and the Council, there are serious concerns regarding both the transparency of the process so far and the transparency throughout the upcoming implementation of the plans. Crucially, the system of governance of NRRPs implementation after their approval is far from clear.

We are concerned that in the absence of clear and strict rules of good governance and accountable systems of monitoring against sustainability objectives, additionally in relation to existing green policies (such as respective national energy and climate plans), and "do no significant harm" criteria, reforms, investments and projects may be wrongly labelled green or harm EU environmental targets.

We stress the need for strong monitoring of the plans' compliance with the DNSH principle not only during the ex ante assessment of NRRPs by the Commission's services, but also at member states level throughout the implementation period, and by the European Commission when looking at the achievement of relevant milestones and targets. The implementation of the NRRPs cannot lead to roll back on environmental protections, policies and laws, as underscored by the non-regression principle of EU treaties. Europe's recovery strategies need to safeguard and enhance the implementation of the environmental acquis, and the Aarhus Convention, and open faster pathways towards climate neutrality and environmental integrity.

Although we acknowledge that the governance models of NRRPs are strongly dependent on national governments, the European Commission needs to ensure that those are fit to ensure compliance of the NRRPs with the EU's environmental acquis, the good governance principle and contribute to the achievement of the Green Deal objectives. There is, in other terms, a shared responsibility in this respect.

The aim of our proposals is to ensure that the national recovery plans are implemented in a participatory way, underpinned with accountable and transparent processes.

Proposals

We call upon the Commission to assess the NRRPs and monitor their progress in accordance with investment needs to achieve 2030 climate and environmental objectives set out by the EU green deal, and international climate and biodiversity agreements.

We further call upon the Commission to ensure that the NRRPs are fully aligned with the 1.5°C target of the Paris Agreement, while also strengthening environmental democracy.

Below, we articulate specific proposals addressed to the European Commission and the member states.